

Reforma del pont sobre el Brugent de Sant Feliu de Pallerols

Quan el que és petit és bell

La reforma del pont sobre el riu Brugent és una actuació que, des de la modèstia de l'escala humana, conjuga la millora de l'accessibilitat al nucli històric de Sant Feliu de Pallerols amb la potenciació dels valors del paisatge. Un projecte ple de detalls signat per Arnau Vergés (Arnau estudi d'arquitectura).

Text > **NARCÍS SASTRE FULCARÀ**, geògraf i paisatgista

Ara fa mig segle, l'economista alemany Ernst Friedrich Schumacher va publicar el recull d'assajos titulat *Small is Beautiful*, que va esdevenir un dels textos seminals sobre el desenvolupament sostenible. Schumacher era crític amb els excessos del creixement econòmic sense límits i advocava per una economia més enfocada a la felicitat i al que és petit i natural. Les idees de bellesa i d'escala humana eren subjacentes en els escrits de Schumacher, una reivindicació il·lustrada que englobava múltiples aspectes de la societat.

«El que és petit és bell» podria ser perfectament una síntesi de la intervenció efectuada en el pont sobre el riu Brugent de Sant Feliu de Pallerols, a partir d'un projecte de l'arquitecte Arnau Vergés (Arnau estudi d'arquitectura, Olot). Síntesi i sentiment a la vegada, ja que es tracta d'una obra que, des de l'aparent modèstia, transmet encís poètic i revalorà el paisatge urbà.

Titulada *Sota el pont*, l'actuació s'ubica en un pontó d'origen medieval que uneix el nucli antic de Sant Feliu, ben delimitat pel Brugent, amb el raval que ressegueix l'antic camí ral i els posteriors creixements concèntrics a redós de la via del Carrilet i de la carre-

>> *Vista del pont en un joc d'ombres.*
(Foto: ARNAU VERGÉS)

>> Vista des del pont amb el Brugent a sota.
(Foto: PEP SAU)

tera d'Olot a Girona (C-63). L'avinguda de la Vall d'Hostoles permet arribar-hi, i el pont esdevé la connexió entre dues realitats físiques i històriques.

El 1960 el pont ja havia estat objecte d'una reforma per adaptar-lo a les canviants necessitats de mobilitat i accessibilitat. La remodelació ideada per Vergés i el seu equip és, doncs, una segona intervenció de millora de les prestacions de la petita infraestructura. El que es podria considerar una reforma merament funcional, però, transcendeix aquest objectiu primari i esdevé una peça que potencia l'espai públic també en termes d'imatge. Hi aporta valor estètic, social i simbòlic a partir del disseny, de la disposició dels elements i de la tria dels materials. Les cases sobre el Brugent, l'aigua del riu i la icònica figura del Pescallunes es veuen així realçades pel que fa a capacitat d'atracció.

Estructuralment, el pont té un sol arc, i s'hi distingeixen perfectament l'arcada de pedra original i la de formigó que s'hi va incorporar el 1960 per ampliar la secció transversal, de manera que les dues estructures estan sobreposades. En superfície, la reforma del segle xx va donar a lloc a dues

La idea d'escala humana cristal·litza en el moment que el desenvolupament gira entorn de les persones i de la seva prosperitat

minúscules voreres a cada lateral que eren més problema que virtut, a la vegada que el pont es va carregar de xarxes de serveis, algunes de visibles des de l'exterior. Corregir aquestes disfuncions i millorar-hi l'accessibilitat, per als vehicles però sobretot per als viants, van ser els objectius i alhora els reptes que havien d'encarar els arquitectes responsables del nou projecte.

Enginy i equilibri

Les solucions assajades són enginyoses i assoleixen un equilibri perfecte entre història i avantguarda. D'entrada, s'eixampla la secció i l'angle d'entrada al pont queda ampliat, i així es facilita l'accés i la connexió entre les dues ribes. Igualment, s'opta per una plataforma única amb un paviment basàltic de gra fi travessat per fines línies transversals d'acer. La inclusió d'aquest material metàl·lic és més manifesta a cada costat, en forma de baranes noves amb uns suports d'orientació vertical que ressegueixen el perfil del pont, talment com si fossin nous arcs bilaterals.

La separació entre els puntals d'acer de les baranes atorga al pont un component de modernitat que es percep tant externament com internament, és a dir, des de fora el pont i passant pel pont. Des de l'interior permet observar l'aigua i la vegetació i les construccions riberenques del Brugent sense obstacles de cap mena, convidant a aturar-se i a contemplar. A cada extrem del pontó, en costats oposats, uns fanals d'acer perfectament integrats en el conjunt fan la resta. En horari nocturn, quan estan encesos, la imatge del lloc canvia, i ofereix un interessant joc de llums i ombres.

La inclusió a cada costat d'un test seguit permet que s'hi plantin diferents espècies vegetals amb flors, que sobresurten cap al riu. La combinació i el contrast entre elements biòtics i abiòtics de diferent textura i color és

el que fa que el paisatge guanyi qualitat estètica i tingui poder d'atracció, com testimonien els turistes que fan fotos en un dia càlid d'estiu. Hom està temptat d'escriure que al Pescallunes li ha sortit un competidor, però és més adequat dir un company i un aliat. Arnau Vergés mateix, en un sentit gairebé oníric, es refereix a un misteriós «amic» que l'ha ajudat a construir el relat i posterior projecte de *Sota el pont*: «En aquest projecte, el nostre amic ja hi era; i no era pas aquell nen que ens esperava pescant la lluna assegut a la riba del riu. El nostre amic era la bonica història d'aquell pont a sota del qual havia viscut sempre, intensament i discretament».

Transcendir un projecte

En darrera instància, gairebé podem prendre el pont de Sant Feliu de Pallerols com a exemple; com una manera de pensar i de fer capaç de transcendir un projecte concret i el lloc on se situa. Certament, el projecte que signa Vergés és més que remarcable, com certifica el fet que hagi rebut una menció especial del jurat en l'edició núm. 25 dels Premis d'Arquitectura Comarques de Girona, que atorga la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC). Però podem anar més enllà i veure-hi una mostra que és perfectament possible, àdhuc imprescindible, combinar les necessitats funcionals de l'espai públic amb la potenciació dels diferents valors del paisatge, siguin estètics, simbòlics, socials o ecològics.

La idea d'escala humana cristal·litza en el moment que el desenvolupament gira entorn de les persones i de la seva prosperitat, a partir d'una harmonia amb i en el paisatge. Certament, no només des de l'arquitectura o l'urbanisme, però la qualitat del medi construït sempre resulta fonamental. I per això reivindicar que el que és petit és bell és, possiblement, més vigent que mai.

Les solucions assajades són enginyoses i assoleixen un equilibri perfecte entre història i avantguarda